

Ens ha d'inquietar la Xina?

Andreu Mas-Colell

Tinc un amic molt preocupat per la competència econòmica que ens ve de la Xina. Jo li dic que la prosperitat de la Xina és bona per a tots, però que la inquietud envers la Xina és justificada per altres raons. M'explico.

Sens dubte el creixement de la Xina significa un canvi en les condicions de producció, i un maldecap, per a les empreses d'arreu. Però això és normal: la vida econòmica no és mai tranquil·la, sempre caldrà batallar per mantenir mercats. Unes vegades els competidors nous són empreses d'un país que es desperta. D'altres apareixen a redós de noves tecnologies. Els que aquí només hi veuen dificultats, i no oportunitats, no s'han de fer empresaris.

L'expansió econòmica de la Xina representa un creixement important dels mercats mundials i això no pot ser dolent en el seu conjunt: hi ha més clients potencials per a les empreses. Si no hi hagués creixement del comerç amb la Xina, llavors res no canviaria a la resta del món. Per tant, la possibilitat (que no significa l'obligació) d'un augment del comerç només pot implicar una millora, potencialment i globalment considerada, dels que comercien.

Sovint ens fixem sobretot en el que els xinesos venen i acabem fent el raonament següent: la Xina disposa d'una població laboral potencial pràcticament il·limitada, amb un segment qualificat, i fins i tot altament qualificat, creixent. A més, els salaris són molt inferiors als europeus. Per tant, ho acabaran produint tot.

“L'expansió econòmica de la Xina representa un creixement important dels mercats mundials i això no pot ser dolent en el seu conjunt: hi ha més clients potencials per a les empreses. [...] La possibilitat d'un augment del comerç només pot implicar una millora”

La feblesa d'aquest argument és prou clara: els xinesos, alhora que venen, també compren (mercaderies i actius financers) a la resta del món. No poden fer una cosa sense l'altra. Certament, la producció d'allò que la Xina pot fer a bon preu es desplaçarà a la Xina, però la Xina no podrà produir-ho tot a bon preu (en el preu no hi entren només els costos en poder adquisitiu xinès sinó també la taxa de canvi de les monedes respectives). Necessàriament sempre hi haurà moltes coses que

es produiran a millor preu fora de la Xina, i aquestes seran les que comparà la Xina.

És cert que hi pot haver el que se'n diu efectes de distribució. Mentre que en conjunt la resta del món hi guanya, els guanys es distribueixen de manera desigual. Per exemple, els productors de matèries primeres, de productes d'alta tecnologia o de disseny refinat gaudiran d'un impacte directe molt positiu. En situacions extremes, alguns països hi podrien perdre en termes absoluts (també això podria succeir com a conseqüència d'una innovació tecnològica), però aquesta possibilitat no s'ha de sobrevalorar.

Ara bé, hi ha un problema seriós amb la Xina, però no és econòmic. És polític: la Xina no és un país democràtic i l'aparició d'una potència econòmica, i per tant política, no democràtica sempre ha de ser motiu d'inquietud. Farà la Xina la seva transició democràtica? El món s'hi juga molt en aquesta possibilitat. L'actitud europea cap a la Xina hauria de ser prudent: sense reticències en el comerç però sense complaença a l'hora de fer un seguiment lúcid de les mancances democràtiques del país més poblat i amb més creixement econòmic del món.